

ÖRGÜT KURAMI

ÖRGÜT KURAMI ALANININ DOĞUŞU VE GELİŞİMİNDE DÖRT EVRE:

- **Evre (1800'lerin sonlarından 1950'lerin başına kadar):** Farklı disiplinlerde ve uygulamada örgütler ve yönetim üzerine yapılan çeşitli çalışmalar.
- **Evre (1950'lerin başından 1970'lerin sonuna kadar):** Örgüt kuramının bir çalışma alanı olarak belirlenmesi ve Koşul Bağımlılık Kuramı etrafındaki geçici uzlaşma.
- **Evre (1970'lerin sonundan 1990'ların sonuna kadar):** Örgüt kuramlarında çeşitlenme.
- **4. EVRE (1990'ların sonundan günümüze kadar):** Çeşitlenmeyle birlikte bütünleştirme çabalarının artması.

ONTOLOJİ: Varlık ya da varoluş ile bunların temel kategorilerini araştıran, gerçekliğin yapısını ve doğasını açıklamaya çalışan felsefi disiplindir.

NOMİNALİZM: İnsandan bağımsız bir gerçek olmadığını, insan neyi gerçek olarak kabul ederse onun gerçek olduğunu varsayan yaklaşımdır.

YOĞUN TEKNOLOJİ: Örgütsel alt birimlerin arasında döngüsel karşılıklı bağımlılığın olduğu, odadaki nesnenin çeşitli teknikler aracılığıyla ve nesneden gelen geri bildirimler dikkate alınarak değiştirildiği örgütsel teknoloji türü.

İÇ İLİŞKİLİLER: Bir sektördeki rakiplerin birbirinden haberdar olma durumudur.

ÖZERKLİK: Örgütlerin yaşayabilmek için ihtiyaç duyduğu kaynakları istikrarlı bir şekilde temin edebilme durumu.

KOOPTASYON: Örgütlerin, kendilerini olumsuz yönde etkileyebilecek toplumsal kesimlerin liderlerini örgütün bir parçası hâline getirerek o toplumsal kesimin tutum ve davranışlarını kontrol etmeye çalışması.

DAMGALAMA: Örgütlerin ana yapısal özelliklerinin bu örgütlerin ortaya çıktıkları dönemdeki toplumsal koşulların izlerini taşıması.

TAŞIMA KAPASİTESİ: Örgütsel yoğunluğun zaman içinde ulaştığı ve istikrar gösteren en yüksek değeri.

BİLGİ ASİMETRİSİ: İşlemlerle ilgili bilgilerin taraflar arasında eşit dağılmamış oluşu.

MEKANSAL YATIRIMLAR; taşıma ve envanter maliyetlerini aşağıya çekmek üzere yerleştirilmiş gayrimenkuller, yani taşınmaz mallardır. Arsa, dükkan, çiftlik, ev gibi.

YENİ KURUMSAL KURAM: Örgütlerin neden ve nasıl birbirine benzediğini araştırır.

KURUMSALLAŞMA: Bir davranış örüntüsünün tekrarlanarak, insanlardan bağımsız kural benzeri bir statü kazanma sürecidir.

Örneğin evlilik, şirket, sigorta yaptıрма, üniversiteye gitme, akademik unvan, oy verme, selamlaşma birer kurumdur.

ELEŞTİREL KURAM, toplumsal dünyanın incelenmesi söz konusu olduğunda, bilimsel bilginin ancak eleştiri yoluyla üretilebileceğini iddia eder. Bazen **radikal sosyoloji, müdahaleci sosyoloji, eleştirel yorumlayıcı sosyoloji** vb. kavramlarla ifade edildiği de görülmektedir.

DOGMA: Doğruluğu sınanmadan kabul edilmiş, doğruluğundan asla kuşku duyulmayan görüş ya da öğretisi.

MODERNİZM: Modernizm, insanoğlunun aklıyla evrende varolan her şeyi öğrenebileceğine, onu istediği gibi yönlendirerek gerçek mutluluğa kavuşacağına inanan bir düşüncenin ürünüdür.

POSTMODERNİZM: Modernizmin akılcılık, ilerlemecilik, belirlenimcilik, sekülerizm, hümanizm, yapısalcılık, işlevselcilik gibi temel yaklaşımlarının tümünü reddeden ve bunlara alternatif yaklaşım biçimleri öneren düşünce biçimidir.

SÖYLEM: Belli bir konudaki düşüncemizi ve belli bir olguya yönelik davranışımızı şekillendiren birtakım eylem ve düşünce kalıplarıdır.

SERİ UYARLAMA: Hem tek tek her müşterinin siparişine uygun olarak tam istediği ürünü üretmeyi, hem de bunu seri üretime aktararak maliyet tasarrufu yapmayı sağlayan bilgisayar destekli pazarlama yöntemidir. Postmodern dönemin pazarlama yaklaşımıdır.

KARŞI KOYMA STRATEJİSİ: Kurumsal baskılara eleştirerek veya göz ardı ederek uyma.

KURUMSAL GİRİŞİMCİ: Yeni kurumların doğmasını, mevcut kurumların sürmesini veya çözülmesini sağlayan aktörlerdir.

İŞLEM: Mal ve hizmetlerin örgüt içinde gruplar arasında veya örgütsel sınırlar arasında alışverişi. Bir mal veya hizmetin bir örgütsel sınırdan çıkıp diğerine geçmesi durumuna işlem denir.